

Historia Banku Spółdzielczego w Jarosławiu

W dniu 2 maja 1909r. w Sali Stowarzyszenia „Gwiazda” w Jarosławiu odbyło się zgromadzenie pierwszych założycieli, którzy w tym dniu powołali do życia Spółdzielnię Oszczędnościowo-Pożyczkową pod nazwą: „Spółka Pożyczkowa, Handlowo-Rzemieślnicza-Rolnicza” w Jarosławiu, Spółdzielnia z ograniczoną poręką”.

Na tym pierwszym Zgromadzeniu uchwalono pierwszy Statut, który w § 1 tak określa cel spółdzielni: „Przedmiotem przedsiębiorstwa jest dostarczenie członkom swoim gotowych pieniędzy, potrzebnych im do obrotu w gospodarstwie, rzemiośle i handlu za pomocą wspólnego kredytu wszystkich członków”.

O powołaniu spółdzielni i zatwierdzeniu Statutu mówi Akt Notarialny sporządzony w dniu 29 maja 1909r. przez notariusza Włodzimierza Łuszczyńskiego, zamieszkałego w Jarosławiu.

W pierwszym założycielskim posiedzeniu wzięły udział następujące osoby z Jarosławia:

- Andrzej Majewski – właściciel nieruchomości,
- Aleksander Purchla – ogrodnik,
- Jan Gollas – kotlarz,
- Szczepan Lewkowicz – emer. wachmistrz żandarmerii,
- Maciej Sierzęga – rusznikarz,
- Ludwik Wiśniewski – drukarz,
- Józef Zając – budowniczy,
- Franciszek Babinetz – budowniczy,
- Jan Pacak – budowniczy,
- Franczyszek Hoffman – introligator.

Zebraniu założycielskiemu przewodniczył Andrzej Majewski, który stwierdził, że celem tegoż zebrania jest „Zawiązanie nowego Stowarzyszenia zaliczkowego, które by miało na celu popierać rzemieślników, rolników, kupców chrześcijańskich”.

Pierwszy Zarząd na okres 6 lat wybrano w składzie następującym:

- Przewodniczący Zarządu: Andrzej Majewski,
- Członkowie: Jan Pacak, Szczepan Lewkowicz,
- zastępcy Członków Zarządu: Józef Koba, Józef Zając.

Do Rady Nadzorczej powołano:

- Jan Bakalarz, Maciej Sierzęga, Aleksander Purchla, Franciszek Babinetz, Ludwik Wiśniewski i Jan Gollas.

Przewodniczącym Rady Nadzorczej został wybrany Franciszek Babinetz.

Wysokość udziału dla każdego Członka wstępującego do Spółdzielni ustalono na 100 Koron. Założona Spółdzielnia Oszczędnościowo-Pożyczkowa rozpoczęła natychmiast swoją działalność i w okresie do 31 XII 1911r. miała raczej charakter organizacyjny w sensie werbowania Członków i gromadzenia funduszy. Oczywiście była prowadzona również działalność pożyczkowa, lecz w małym stopniu.

Po upływie ośmiu miesięcy istnienia, Spółdzielnia liczyła 297 Członków. Przeważana część Członków składała się z rękodzielników i rolników, natomiast nieznaczną część stanowili kupcy i przemysłowcy. W dniu 31 grudnia 1913r. stan organizacyjny Stowarzyszenia-Spółdzielni przedstawiał się następująco:

Stan Członków: 621 osób, w tym:

- 555 rolników,
- 23 pracowników umysłowych,
- 43 kapitalistów.

Z powyższego wynika, że większość Członków stanowili rolnicy z okolicznych wsi, przy czym charakterystycznym było, że ani jeden rolnik nie brał ówczasnie udziału we władzach Spółdzielni. Stan udziałów 667 wynosił w dniu 21.12.1913r. 88 100 Koron. Wkłady oszczędnościowe wynosiły 81 051 Koron. Z kredytu bankowego w wysokości 53 010 korzystano w 3 instytucjach bankowych, a Mianowice: w Banku Krajowym, w Galicyjskiej Kasie Oszczędności, w Banku Hipotecznym we Lwowie.

Na koncie pożyczek wśród Członków pozostało 177 527 Koron. Od pożyczek pobierano oprocentowanie w wysokości 9%.

Ogółem majątek obrotowy wg stanu na dzień 31 grudnia 1913r. wynosił 2 950 Koron, który na Walnym Zgromadzeniu w dniu 25 stycznia 1914r. rozdzielono następująco:

- do funduszu zasobowego	400 Koron
- 3% dopisano do udziałów	924 Koron,
- na wynagrodzenie Zarządu	1 285 Koron,
- dla Rady Nadzorczej	216 Koron,
- dla Bursy Rzemieślniczej	40 Koron,
- dla Bursy im. Kopernika	20 Koron,
- za ogłoszenia w gazecie	50 Koron,
- koszty Walnego Zgromadzenia	15 Koron.
Razem:	2 950 Koron.

Na tym Walnym Zgromadzeniu powołano Komisję Rewizyjną w składzie: dr Stanisław Milz, Mieczysław Okoń, Józef Mainhart.

Opiekę Patronacką nad Spółdzielniami sprawował ówczesny Akcyjny Bank Związkowy dla Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych z siedzibą we Lwowie.

W okresie trwania I wojny światowej Spółdzielnia nie przerywa swej działalności i bez przerwy wypełnia swe zadania w niezmiennym składzie osobowym Rady Nadzorczej i Zarządu. Dopiero w dniu 17 października 1918r. w miejsce przewodniczącego Zarządu Jędrzeja Majewskiego, Rada Nadzorcza powołała na to stanowisko Mieczysława Okonia, właściciela fabryki wyrobów betonowych w Jarosławiu.

W dniu 17 grudnia 1922r. na Walnym Zgromadzeniu członków zmieniono nazwę Spółdzielni na „Mieszkańska Kasa Zaliczkowa w Jarosławiu, jako Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością”. Jednostkę udziałową ustalono na 5 000 Marek.

Pomimo nie korzystania z żadnej pomocy ówczesnego państwa działalność Spółdzielni się rozwijała-rosną szeregi jej członków jak również ilość udzielanych pożyczek.

W 1928r. Spółdzielnia zrzeszała 1 003 członków udzielając 725 członków pożyczek na łączną kwotę 321 410,00 zł. W 1929r. zrzeszając 1 170 członków udzielono 1 159 pożyczek na łączną kwotę blisko 500.000,00 zł. zrzeszając 1 593 członków udzieleno 1 428 pożyczek na łączną kwotę 585.545,00 zł. Podobna sytuacja występowała aż do 1939r.

W okresie międzywojennym w Zarządzie Kasy pracowali Mieczysław Okoń, Jan Pacak i Szczepan Lewkowicz. W skład Rady Nadzorczej wchodził: Feliks Wojciechowski-aptekarz, Władysław Pawulski-kupiec, Jan Naziara-kupiec, dr Tadeusz Malinowski-adwokat, Marcin Polit-rolnik z Tywonii, Bazyli Malawski-rolnik z Pawłosiowa, Piotr Sieczka-rolnik z Muniny, Antoni Donabidowicz-urzędnik, Stefan Myczkowski z Jankowic, Antoni Rybak z Tywonii, Antoni Jasiewicz z Muniny, Franciszek Doroba, Józef Koba i Kazimierz Webert z Jarosławia.

II wojna światowa wstrzymuje dalszy rozwój Spółdzielni, lecz nie przerywa jej działalności.

Na nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 21.01.1943r. przy obecności tylko 17 członków Spółdzielnia przyjęła nowy Statut i zmienia nazwę na „Bank Spółdzielczy w Jarosławiu-Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością”.

W okresie od 1939 do 1948r. w organach samorządowych Spółdzielni pracowali:
w Zarządzie: Mieczysław Okoń, Leopolda Pawlik, Bolesław Kotrian.
W Radzie Nadzorczej: Feliks Wojciechowski, Władysław Pawulski, dr Tadeusz Malinowski, Józef Koba, Franciszek Doroba, Antoni Rybak z Tywonii, Bazyli Malawski -z Pawłosiowa, Ludwik Duda z Morawska, Michał Rybakowski z Jarosławia.

W Pierwszych latach po wyzwoleniu kraju działalność Banku była niewielka i ograniczała się do udzielania pożyczek. W wyniku przeprowadzonej reformy bankowej w kraju w 1950r. doszło do połączenia Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowych działających w granicach ówczesnego powiatu jarosławskiego. W dniu 29 czerwca 1950r. na Walnym Zgromadzeniu powołano do życia Gminną Kasę Spółdzielczą w Jarosławiu z odpowiedzialnością udziałami-w skład której weszły Bank Spółdzielczy w Jarosławiu oraz Kasy Stefczyka w Munine, Pawłosiowie, Cieszacinie Wielkim, Wólce Pełkińskiej i Tuczempach.

Terenem działania Gminnej Kasy Spółdzielczej były gmina Munina, Wiązownica Jarosław Wieś i Miasto Jarosław. Działalność Gminnej Kasy Spółdzielczej została bardzo ograniczona. Udzielano rolnikom tylko drobne kredyty, bez prowadzenia nawet działalności oszczędnościowej na własny rachunek.

W roku 1956 w wyniku zmian jakie zaszły w kraju i wyniku nowego podziału administracyjnego kraju oraz przywrócenia samorządności spółdzielniom zmieniony zostaje teren działalności Gminnej Kasy Spółdzielczej oraz zmiana nazwy na „Kasę Spółdzielczą w Jarosławiu”.

Terenem działania Kasy Spółdzielczej w Jarosławiu było miasto Jarosław oraz gromady Munia, Surochów, Cieszacin Wielki, Wierzbna, Wólka Pełkińska, Pełkinie, Wiązownica, Szówsko, Radawa, Zapałów, Pawłosiów i Bobrówka.

Reaktywowana zostaje spółdzielczość oszczędnościowo – pożyczkowa, powołany zostaje nowy Zarząd oraz Rada Kasy w miejsce dotychczasowej Komisji Rewizyjnej. W następstwie tych zmian zostaje utworzony Centralny Związek Spółdzielni Oszczędnościowo – Pożyczkowych w Warszawie.

Obecną nazwę w brzemieniu „Bank Spółdzielczy w Jarosławiu” przywrócono na Walnym Zgromadzeniu w dniu 03.04.1960r.

Z dniem 31.12.2001r. z tutejszym Bankiem połączył się Bank Spółdzielczy w Wiązownicy, który został Oddziałem naszego Banku.

W styczniu 2003r. uruchomiono Filię w Pruchniku. W dniu 01.06.2003r. rozpoczęto działalność w Filiach w Kańczudze, Tryńczy Zarzeczcu które przejęto od Wschodniego Banku Cukrownictwa.

W Jarosławiu utworzono Filie naszego Banku w 2004r. przy ul. Poniatowskiego, w 2005r. przy ul. 3-go Maja i 2006r. przy ul. Kościuszki.

W 2007r. otwarto Oddział w Przeworsku i Punkt Obsługi Klienta w Zapałowie. W 2008r. otwarto Oddział w Rzeszowie przy ul. Grotgera 18, a w 2010r. Filię przy ul. Dąbrowskiego 33a. W 2017 roku przejęto BS w Roźwienicy i utworzono oddział naszego Banku. Obecna struktura Banku to: Centrala w Jarosławiu, Oddziały w Jarosławiu, Przeworsku, Rzeszowie, Wiązownicy i w Roźwienicy, Filie: w Jarosławiu przy ul. Poniatowskiego, przy ul. 3-go Maja i przy ul. Kościuszki, oraz w Kańczudze, Pruchniku, Tryńczy i Zarzeczcu, a także Punkt Obsługi Klienta w Zapałowie.

Bank Spółdzielczy w Jarosławiu jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości oraz jest członkiem Spółnoty Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.